

Tulipa albertii

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De botanische naam *Tulipa albertii* is een samengestelde naam. De geslachtsnaam *Tulipa* komt van het Perzische woord *dulband* of *tūlbent*, wat 'tulband' betekent en verwijst naar de vorm van de bloem. De soortaanduiding *albertii* is een eerbetoon aan de Russische arts en botanisch verzamelaar Albert von Regel (1845–1915), die de tulp in Centraal-Azië verzamelde en introduceerde in de westerse botanie in de 19e eeuw. De plant is voor het eerst beschreven in 1877.

Taxonomie

Tulipa albertii behoort tot de botanische tulpen (ook wel wilde tulpen genoemd) en is een species tulp, wat betekent dat het een natuurlijke soort is en geen hybride.

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Liefamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. albertii*

Synoniemen

Er zijn geen wijdverbreide synoniemen voor de soort *Tulipa albertii*. De naam is consistent gebleven sinds de beschrijving. Soms kan de plant in de handel eenvoudigweg worden aangeduid als een 'botanische tulp'.

Variëteiten en cultivars

Tulipa albertii wordt als een botanische soort voornamelijk in zijn oorspronkelijke vorm geteeld. Er zijn dan ook weinig officiële cultivars van deze specifieke soort in de reguliere handel. De kleurvarianties binnen de soort – glanzend vermiljoenrood, oranje of geel – worden vaak verkocht onder de soortnaam, zonder verdere cultivaraanduiding.

Familie

Deze tulp behoort tot de Liliaceae, de Liefamilie. De meeste bolgewassen die in het voorjaar bloeien, zoals *Tulipa* en *Fritillaria*, vallen onder deze familie of de nabije verwanten.

Hoogte

Tulipa albertii is een laagblijvende botanische tulp. De bloemstelen bereiken een hoogte van doorgaans 10 tot 15 centimeter. Door deze geringe hoogte is de plant zeer geschikt voor rotstuinen en de voorste rand van de border.

Bloemkleur

De bloemen zijn glanzend en variëren in kleur van fel vermiljoenrood tot oranje of geel. Een kenmerkend aspect is de opvallende donkere (vaak zwarte of donkergroene) vlek aan de basis van de bloem (het hart), die soms omrand is met geel. De bloemen zijn breed open en stervormig in de volle zon.

Bladkleur

De bladeren van *Tulipa albertii* zijn breed, licht gegolfd of gekruld en hebben vaak een blauwgroene waas. Soms zijn ze voorzien van een donkere, paarsbruine marmering of strepen, een kenmerk dat bij veel Centraal-Aziatische tulpen voorkomt.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze vroege tulp valt in het midden van het voorjaar, doorgaans in april tot mei. Als botanische tulp is de bloei meestal vroeger dan die van de late, grootbloemige tuintulpen.

Standplaats

De plant prefereert een standplaats in de volle zon of lichte halfschaduw, wat overeenkomt met zijn natuurlijke habitat van droge steppes en bergachtige gebieden. De bodem moet goed doorlatend zijn, bij voorkeur lichte zandgrond of een goed gedraineerde leemgrond. Droogte in de zomer is belangrijk voor de bolontwikkeling.

Herkomst

Tulipa albertii is inheems in Centraal-Azië. De natuurlijke verspreiding bevindt zich in de regio van het Tien Shan-gebergte en de omliggende steppes, voornamelijk in Kazachstan.

Soort gewas

Het is een bolgewas (*bulbous geophyte*) en wordt beschouwd als een meerjarige plant. In tegenstelling tot veel tuintulpen is *T. albertii* zeer geschikt voor verwildering, wat betekent dat hij jaar na jaar terugkeert en zich kan verspreiden, mits de standplaats voldoet aan de eisen (veel zon en droge zomers).

Vermeerderingswijze

Vermeerdering vindt plaats via dochterbollen (vegetatieve vermeerdering) en via zaad (generatieve vermeerdering). De bollen kunnen na het afsterven van het loof in de vroege zomer worden opgegraven, gescheiden en in de herfst opnieuw worden geplant. Vermeerdering via zaad is mogelijk, maar dit proces duurt 7 tot 10 jaar voordat de zaailingen een bloeiende bol vormen.

Klimaatzone

Als bergsteppeplant is *Tulipa albertii* zeer goed winterhard. De bol heeft de koude winterperiode nodig om in het voorjaar te kunnen bloeien (vernalisisatie). De belangrijkste klimaateis is de afwezigheid van langdurig wintervocht of natte zomers, aangezien dit bolrot kan veroorzaken.

Insecten

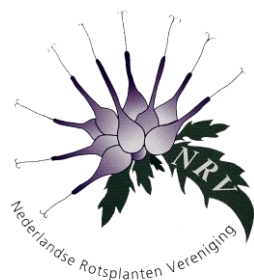
Zoals de meeste botanische tulpen trekt *Tulipa albertii* bijen, hommels en andere vroege bestuivers aan, vooral wanneer de bloemen in de zon volledig opengaan. Het is een waardevolle vroege voedselbron voor deze insecten.

Bronvermelding

<https://www.nijssentuin.nl/tulipa/5901479-tulipa-albertii-7355.html>

<https://www.allesoverbloembollen.nl/bloembolleninfo/bloembollen-naamgeving/>

<https://tuinadvies.nl/plantengids/20787/tulipa-species/cultivars>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Tulipa</i> (tulband); <i>albertii</i> (vernoemd naar de botanicus Albert von Regel)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Familie:</i> Liliaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Tulipa</i> , <i>Soort:</i> <i>T. albertii</i>
Synoniemen	Geen wijdverbreide synoniemen
Variëteiten en cultivars	Weinig. Variaties in rood, oranje en geel worden onder de soortnaam verkocht
Familie	Liliaceae (Liefamilie)
Hoogte	10 tot 15 centimeter
Bloemkleur	Glanzend vermiljoenrood, oranje of geel, met een donkere vlek in het hart
Bladkleur	Blauwgroen, breed, vaak met paarsbruine marmering
Bloeiperiode	April tot mei (vroeg voorjaar)
Standplaats	Volle zon; goed doorlatende, lichte, droge grond
Herkomst	Centraal-Azië (Tien Shan-gebergte, Kazachstan)
Soort gewas	Bolgewas (<i>bulbous geophyte</i>), meerjarig, geschikt voor verwildering
Vermeerderingswijze	Dochterbollen en zaad
Klimaatzone	Goed winterhard; vereist droogte in de zomer
Insecten	Trekt bijen en hommels aan